

ČITATEL Prosimo, pogledajte naša
naslova za dan, ko
poteče. V teh časih
anjanja cen, potrebu-
je slovanje. Skušajte
vnaprej plačano.

Library of Congress
Periodical Division
U.S. Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 78.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 23, 1943. — PETEK, 23. APRILA, 1943

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvenredni sobot, nedel) in praznikov
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI.

JAPONCI BODO MORILI LETALCE

Iz vseh krajev Združenih držav prihajajo zgražanja nad Japonci, ki so usmrtili večino osmih ameriških letalcev, ki so bombardirali Tokio, katerih aeroplan pa je po izvršenem delu bil prisiljen pristati v onem delu Kitajske, ki so ga zasedli Japonci ter so bili vjeti. V državni vojni in morališki department prihajajo brzojavke, ki zahtevajo maščevanje za nečloveško japonsko stopanje z vojnimi ujetniki.

Na protest predsednika Roosevelta pa je japonski radio odgovoril, da bo vstreljen vsak letalec, ki bo bombardiral kako japonsko mesto in bo vjet.

To radijsko naznanilo se glasi:

"Bodite prepričani, da bo vsak letalec, ki bo prišel sem, imel poseben potni list v peklu in bodite prepričani, da bo ta potni list strogo samo za eno pot."

Na to sporočilo pa je odgovoril načelnik ameriške zračne sile general Henry H. Arnold, ki je poslal vsem ameriškim zračnim oddelkom doma in izven dežele sledeči opomin:

"Spominjajte se teh tovarišev (usmrčenih letalcev), kadar zagledate kak Zero (japonski aeroplan) — imejte pred svojimi očmi njihovo žrtvovanje, kadar boste namerili bombe na japonsko bazo."

Jeza med vojaškimi krogi proti Japonci nima meje. V Washingtonu je vedno mogoče slišati visoke vojaške in mornariške besede, ki govorijo o pretnosti:

"Za to bodo plačali!" In admiral William F. Hallsey, ki je poveljeval brodom, katerega matična ladja Hornet, ki je bila že medtem potopljena, na peljala 700 milj do Tokija, je rekel: "Ako so letalci v Tokiju še kaj pustili, bomo uničili še to."

Vest o usmrtni letalcev je največji udarec za vsakega Amerikance po Pearl Harborju in zato prihajajo iz vseh strani dežele zahteve, da se vojna na Pacifiku postavi v senatu senatorji O'Mahoney, Johnson in Bushfield stavili zahtevo, da je takoj poslanih več vojakov in vojnega materiala na Pacifik.

Senator O'Mahoney je rekel, da Amerika Japonski ne more odgovoriti drugače, kot da takoj pošlje generala MacArthurja kar največ aeroplanov.

Nekateri Amerikanci so takoj pričeli zahtevati maščevanje nad Japonci, ki se nahajajo v ameriških rokah. Vladni krogi pa so takoj izjavili, da bo maščevanje v tem, da se bo vojna nadaljevala s tem večjo silo in v mejah mednarodnih postav. Kar bo občutil Tokio, se bo zgodilo vse pravilnim potom in v soglasju z mednarodnimi postavami.

Predsednik Roosevelt je že obljubil, da bo zahteval, da bodo kaznovani vsi oni, ki so v kaki zvezi s smrtjo ameriških letalcev.

Ravnatelj informacijskega urada Elmer Davis je rekel, da bo japonske častnike in uradnike, ki so krivi usmrtnih ameriških letalcev, zadela smrtna kazen. Dodal pa je, da po njegovem mnenju cesarja Hirohita ne zadene nobena krivda, kajti pri vladi nima nobene besede.

S svojo pretnjo je Japonska hotela ameriške letalce preplašiti, da ne bi več bombardirali japonskih krajev, toda Japonska je s svojo pretnjo dosegla ravno nasprotno. — Letalci, ki

DELAVSKA TAJNICA JE URADNO OBVESTILA WLB O PREMAGARSKEM SPORU

Washington, 22. aprila. — Spor med premogarsko unijo in operatorji je bil danes uradno naznanjen Vojnemu uradu za delo po delavski tajnici, Frances Perkins.

Tozadevno pogajanja med John L. Lewisom, predsednikom UMWA in operatorji se vršijo že od 10. marca, a ni bil dozdaj dosežen še noben sporazum glede sklenitve novega kontrakta. Sedanji premogarski kontrakt bo potekel koncem tega meseca.

Premogarski baroni so za to, da gre zadeva pred Vojni urad za delo, John L. Lewis pa temu nasprotuje in ravnotako so proti takemu koraku ostali uradniki premogarske unije.

Frances Perkins je izjavila, da je premog važen za uspešno izvajanje vojnega programa in radi tega ni mogoče stvari pre-

staviiti upanju, da se bo morda vse dobro izteklo. "V mirnem času," je rekla delavska tajnica, "bi bila pripravljena potrpežljivo čakati na predstavnikih obeh strank, da pridejo do kakšnega sporazuma, ne pa tako sedaj." Kot je že znano zahtevajo majnerji \$2. poviška plače, ter plačo za čas, ki ga porabijo, da dosežejo svoj delovni prostor, ki je včasih zelo globoko v rovu in vzame dolgo časa preden more majner aktualno pričeti z delom potem, ko je že v rovu. Zahteva se tudi unioniziranje nadzornih uslužbencev.

Operatorji pravijo, da podpirajo predsednikov program stabilizacije, ki naj nes obvaruje pred inflacijo, če bi pristali na Lewisove zahteve, pravijo, da bi rušili predsednikov tozadevni vojni program. Iz tega razloga so zadovoljni. Da gre cela zadeva pred WLB, ki naj stvar uredi.

John Lewis pa trdi, da mu WLB ni naklonjen niti prijazen in on je tako oločen, da vztraja pri svojih zahtevah ne glede na dejstvo, da je bila že pred časom uvedena takozvana "Little Steel formula", katera dovoljuje delavcem nekaj poviška, ki naj bi kril približno sorazmerno porast cen, ki jih morajo delavci plačevati za vsakdanje potrebščine. Lewis te formule ne odo-

Mihajlovič zanikuje sodelovanje z osiščem

United Press agentura poroča iz Londona dne 20. aprila, da je poposlal general Draža Mihajlovič odgovor na la, da je poslal general Draža Mihajlovič odgovor na par meseci, ko je bil Mihajlovič obdolžen sodelovanja z nacijo. Poročilo je dospelo v Ameriko po tajnih potih, pravi UP.

Mihajlovič v odgovoru zanika kakršnokoli sodelovanje z nacijo ali fašisti in pravi, da je z "gnusom" zavrnil vse poiskuse Nemcev in Italijanov, da bi se jim predal.

"Mi se še vedno borimo," pravi, "in od Američanov bi radi le to, da imajo v nas zaupanje. Nekega dne bomo prosti vseh obdolžitev."

Mihajlovič nato pravi, da nje gove čete zelo potrebujejo orožja in materiala, toda poudarja, da bodo vključ vsemu udarili na sovražnika, ko bodo zavestniki invadirali Belkan. Do "Dotlej," pravi odgovor, "pa bomo igrali vlogo čakanja," ker večja ofenziva bi bila v tem trenutku samomor za njegove čete, katere sovražnik številčno zelo nadkriljuje.

"Nobene resnice ni v obdolžitvah iz sovjetskih in drugih virov, o kakem sodelovanju ali tudi samo kontaktu z Italijani," pravi Mihajlovič. "Jaz nisem nikdar prišel skupaj z nobenim italijanskim generalom, četudi je bilo z njih strani napravljenih več poiskusov za razgovore in to celo tudi od strani Nemcev."

"Vsi ti poiskusi so bili z gnusom zavrnjeni. Še pred petimi dnevi so Nemci poiskovali doseči stike. Jaz sem jim dal odgovor, da me ne zanima in da se nameravam boriti za Jugos-

brava na podlagi, da ta formula jemlje delavcem pravico do stavkanja.

skljuje, dokler ne bo iz nje izginil slednji Nemec in Italijan.

"Pristojne oblasti vedo, da nisem nikdar imel stikov z Italijani. Vključ vsemu kritičnosti mi stojimo trdno na strani naših zaveznikov in naše ljudstvo je prepričano, da bomo končno zmagali, ker so vsi naši ljudje na naši strani."

"Šele po vojni bodo zavezniški znali prav ceniti naše delo in šele tedaj se bo zvedelo kakšno vlogo smo mi igrali v tej vojni. V Bosni se boji proti sovražniku usadalujejo, četudi nam sovražniki v naši deželi sami delajo velike poteškoče. Kvizlingi so povsod."

Razsajanje bolgarskega okupatorja

Sofijski časopisi, med njimi lista "Utro" in "Zora" objavljajo dne 14. marca različne dopise iz Srbije, v katerih dajejo podatke o preganjanju srbskih patriotov s strani bolgarskih okupacijskih čet.

Časopisje objavlja tudi več fotografskih posnetkov iz vasi, v katerih je prišlo do krute zatiranja. Stilizacija teh člankov dokazuje, da imajo služiti propagandi in proslavljanju bolgarske vojske — priznavajo pa obenem, da so okupatorske sile plenile po vaseh Šumadije in to ne le, kadar so lovile upornike, temveč tudi kadar so iskale hrano in drugo oskrbo.

— Jugoslav Information Center

Tujerodci naj bi bili sprejeti v vojne tovarne

Washington. — Vojna komisija za moško delovno silo je izdala poziv na tovarnarje in druge delodajalce v vojni industriji, naj uposlajo v svojih tovarnah registrirane tujerodce, s katerimi naj postopejo strpno in razsodno.

Načelnik omenjene komisije, McNutt je poudaril dejstvo, da je 69% tujerodcev nastanjenih v sedmih državah, katere imajo večino vojnih tovarn in kontraktov. Te države so New York, Pennsylvania, New Jersey, Michigan, Illinois in Kalifornija.

McNutt je dejal, da se lahko uposlji tujerodce na isti način kot državljane, razen za dela, ki morajo biti tajna in zaupna ali omejena na gotovo število delavcev ali izvedencev.

Grki imajo v načrtu poslaništvo v Moskvi

London. — Grška zamejna vlada tukaj je naznanila, da bo najbrž povzročila svojo reprezentacijo v Moskvi v poslaništvo in Rusija bo enako imenovala svojo legacijo pri grški vladi za poslaništvo.

Rečeno je bilo, da bo podvzet korak z ozirom na prijateljstvo, ki obstoja med grškim in ruskim ljudstvom, ter spričo vojnega zavezništva obeh držav.

Boji v Tuniziji

Nemci so z vso silo skušali preprečiti zavezniško splošno ofenzivo v Tuniziji, toda to nameroma jim je izjavila angleška prva armada, ko je v tork po- noči zdrobila nemški napad na osem milj dolgi fronti južno od Medjez el Bab. Razbitih je bilo 27 težkih nemških tankov, ko so skušali kriti umikanje petih infanterijskih bataljonov.

Angleška osma armada se bori po hribovitih krajih severno od Efidaville. Nemški vojaki se bore za vsako ped zemlje v močno naravno utrjenih krajih. Boji so zelo krvavi.

Prednji oddelki drugega ameriškega armadnega zbora in devetega francoskega zbora so tudi v bojih s sovražnikom.

Zavezniški stopnjevale obkoljujejo sovražnika na kopnem in na morju. Angleške bojne ladje so blizu Bizerte poškovalale več osiških torpednih čolnov. Ena nemška bojna ladja je bila zadeta in na njej je nastala velika razstrelba, pa je pod zaščito dima zbežala v verno zavetje. V tork ponoči je bila severozapadno od Sicilije potopljena ena osiška zalagalna ladja.

Ruska fronta

Sovjetske čete so pokosile sto in sto Nemcev, ki neumorno napadajo njihove črte v dolini Kubana nad Novosiskom na Kavkazu in ruski aeroplani so napadali nemške vojaške formacije in vojaške predmete.

Ko so Nemci skušali zavzeti nek hrib, jih je padlo 300 in več sto jih je padlo na nekem drugem kraju.

Berlin poroča, da se za Novosisk bijejo končni boji; Rusi pa naznanjajo, da se boji bijejo na nekaterih krajih tudi že v mestu.

POLJSKA KATOLIŠKA ZVEZA OBDOŽUJE RUSE RAZDIRALNEGA DELA MED ZAVEZNIKI

Chicago. — Američani poljskega porekla so pred nekaj dnevi podali obdolžitev, katera utemeljuje, da Sovjeti in komunistično časopisje v Ameriki krha in zadržuje skupno vojno prizadevanje zaveznikov s tem, da zavzema stališče, ki predvideva priključitev malih neodvisnih narodov k Sovjetski uniji.

V resoluciji, katero je sprejela Poljska rimsko-katoliška zveza, ki je ena najmočnejših organizacij ameriških Poljakov, je zahtevano, naj Združene države in zavezniški narodi stopijo na prste ambicijam Rusije.

Resolucija potem denuncira Rusijo radi njenega postopanja z interniranci, ter pobija trditve, da bi bila Rusija upravičena do širokih predelov Poljske, katere je zasedla. V resoluciji je rečeno, da so ruske zahteve z ozirom na ozemlja bivše Poljske docela neutemeljene.

Dalje je v resoluciji navedeno, da je bilo odgnanih v notranost Rusije in v Sibirijo okrog dva in pol milijona Poljakov, ki so morali prisilno zapustiti svojo deželo. Med temi interniranci je bilo 800 tisoč poljskih otrok, od katerih jih je po-

POLJAKI ZAVRAČAJO SOVJETSKE RAZLOGE ZA USMRITEV

ERLICH in ALTERJA

London, 17. aprila. — Poljski narodni svet je danes tukaj izjavil, da ne verjame razlogom, ki so jih dali Sovjeti glede usmrtnih dveh židovsko-poljskih delavskih voditeljev.

Rusi so namreč izjavili, da sta bila Henrik Erlich in Viktor Alter spoznana krivim sovravnih aktivnosti proti sovjetski vladi. Te aktivnosti so vključeval pozive na ruske čete, naj se nehaajo boriti in sklenejo mir z Nemčijo.

Omenjeni narodni svet, ki sestoji iz članov poljske vlade v zamejstvu, je objavil resolucijo v kateri so postavljeni na dvom ruski motivi glede usmrtnosti Erlicha in Alterja.

Ta resolucija je prišla na svetlo koj potem, ko je bilo v uradnem poljskem poročilu rečeno, da bo vprašan Rdeči križ, da pomaga preiskovati zadevo zagonetnega izginotja 15 tisoč poljskih častnikov, vojakov in civilistov iz treh jetniških vojni taborišč v času od leta 1939 do 1943.

Ta poljska zahteva po investigaciji te zadeve je prišla nedavno potem, ko so naciji dali v svet poročilo, da so odkrili blizu Smolenska grobove deset tisoč poljskih častnikov.

Angleški listi so prezrli poljsko poročilo ali pa niso mnogo poročali o tem, toda komunistični "Daily Worker" je rekel: "Goebbels je večerjadal največji vojni vdarec v nacijski propagandi."

"Daily Worker", obdoljuje Nemce, da so oni tisti, ki so morili poljske častnike skupno s tisočimi ruskimi civilisti, ko so prodirali v Rusijo.

Nek poljski list v Londonu je označil za laž poročilo o najdbi grobov poljskih častnikov, ki so bili pomorjeni v bližini Smolenska. Tako poročje angleški radio iz Londona.

Zavezniška zračna ofenziva ruši srce nemške industrije, s katero je Hitler hotel zaslužiti srce sveta. In Hitler s strahom gleda na to razdejanje.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Na celo leto volja list na Ameriko in Kanado \$4.—; na pol leta \$2.—;
na tiskar \$1.50.— Na New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški sobot., nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

VELIKI PETEK

Med najžalostnejše praznike v krščanskem svetu moramo pač prištevati Veliki petek v spomin na dan, ko je Sin Božji trpel in visel na križu.

Tega dne v naši stari domovini ljudje nevedno niso mnogo delali, temveč so šli v cerkev moliti pred Božji grob in so iskreno obžalovali trpljenje in smrt svojega Odrašenika.

Na Kalvariji je visel Božji sin med nebom in zemljo. Kot v znamenju sočutja in žalovanja se je zemlja odela s temo.

Vsak večji praznik v letu, posebno pa ob velikonočnem času so naše misli letele v kraje, kjer smo se rodili in preživeli svojo mladost. In vselej smo bili takih misli: veselji in samo žal nam je bilo, da saj Veliki teden nismo bili tam.

Tudi letos so naše misli ta teden v domačem kraju in ne samo ta teden, temveč že nad dve leti, pa vendar še prav posebno ta teden. Kajti Veliki teden preživlja tudi naš slovenski narod.

Na križ je bil razpet, zaplavljen in zasramovan, razpeten in b'čen in sedaj krvavi iz tisoč ran. Ali je še kak prostor na njegovem telesu, ki nima rane? Ali je še katera bolečina tako velika, kot je bolečina slovenskega naroda?

Tema je legla na deželo, kjer je živel miroljubni in veseli slovenski narod že nad tisoč let. Tema tako gosta, da bi jo mogel človek rezati z nožem.

Mati je pod križem stala, ko na njem je visel Sin.

Marsikatero slovenska mati je prestala iste bolečine, kot jih je prestala Mati božja, ko je stala pod križem svojega sina.

Podivjani barbari so trgali otroke iz rok njihovih mamer. Katera mati ne bo branila svojega otroka? Prav gotovo da se je vsaka mati vrgla na nasilneža, ki ji je ugrabil otroka. Toda pa, da je prebodela z bajonetom ali pa prestreljena s kroglo iz revolverja kot žrtev ljubezni do svojega otroka.

Divji kulturonosci so pobili, postrelili, pobilili mlade može in fante, stare ljudi in otroke; nekatere pa so odpeljali v sužnost. Najhujše pri tem pa je, da so ti kruteži odvedli stariše v izgnanstvo na ta kraj, otroke pa na drug kraj. Kako se tem revežem in sirotam sedaj gori, si ne moremo niti misliti.

Pregrozno je tudi samo misliti na to.

V celi zgodovini človeštva ni najti primere za sedanjo žalostno usodo slovenskega naroda.

Kristus je premagal smrt in je vstal.

Tudi mi verjemo, trdno verjemo, da tudi za slovenski narod napoči dan Vstajenja.

Vstajenje pa bo za slovenski narod žalostno, kajti njegovim mrtlicem se grobovi ne bodo odprli in oni, ki so preživeli vse te strahote in se bodo zopet mogli svobodno dvigniti na svoje noge, se bodo žalostno ozirali po dragih jim obrazih. Prav gotovo vsaka slovenska družina žaluje za kakim svojim dragim. In koliko družin je že bilo popolnoma iztrebljenih!

Celo mnogi domovi bodo prazni. Želosten bo dan Vstajenja! Kdor se bo vrnil v svoj kraj, bo našel domačijo porušeno, polje opustošeno; denarja nobenega! S čim začeti? Sam bo mogoče popolnoma zapuščen, četudi bo obhajal dan Vstajenja.

Hitler se je zaklel, da bo iztrebil slovenski narod s površja zemlje, toda trdno smo prepričani, da se mu ta zločinski naklep ne bo uresničil. Kot Slovence, pa je hotel Hitler uničiti tudi vse ostale Slovane.

Zgodovina nam pripoveduje, kako je rimski cesar Julijan Apostata (Odpadnik) prezanjal kristjane in je hotel v svojem cesarstvu odpraviti krščansko vero, ki jo je v rimskem cesarstvu vpeljal cesar Konstantin Veliki, in zopet obnoviti paganstvo. Tega pa ni dosegel in na svoji smrtni postelji je baže zaklical: "Zmagal si, Galilejec!" Z besedo Galilejec je mislil Kristusa.

Tudi Hitler bo prišel na njegovo mesto in bo s trpkim grenkostjo v svoji črni duši zaklical: "Zmagal si—Slovani!"

Trije univerzitetni študentje obglavljeni v Monakovem

Stockholm. — List "Vecko Journalen" je 17. t. m. prinesel vest iz Nemčije, da so bili v Monakovem obglavljeni na gilotini trije univerzitetni študentje.

Poročilo o tem pravi, da je ganilec Gieseler zahteval javno usmrcenje na vesalih pred m. m. zborom.

Usmrceni študentje so bili: Hans Scholl, medicinski študent, katerega oče je dobil železni križec za hrabrost pri Stalingradu; njegova sestra, Marie Scholl, tudi medicinska študentka in Adrian Prost, njen bližnji prijatelj in tovariš.

V nemškem poročilu je rečeno, da je govoril pred študenti na univerzi v mesecu februarju ob priliki nekega festivala ganilec Gieseler, ki je med drugim dejal, da dekleta študentke na univerzi samo zato, da

se izognejo vojnemu delu. Dejal je, da najmanj, kar bi moglo doprinesti za domovino bi bilo vsaj to, da bi rodile otroke za Nemčijo.

Študentje in študentke so odgovorile z življenjem in koj nato je prišla policija. Moški študentje so obstopili dekleta, da jih varujejo pred policijo in iz tega so se razvili poulični izgedi. Drugi dan so se pojavili med študenti letaki z besedami: "Vrnite nam svobodo!" Letaki so tudi ožigosali nacistično zatiranje in pozivali na odprt upor.

Policija je zasedla univerzo in aretirala Scholleova in Prost. Iz neklih drugih virov je prišla vest, ki trdi, da je bilo usmrcenih radi incidenta na monakovski univerzi 12 študentov.

ZAPISNIK

II. seja izvršnega odbora Slovenskega ameriškega naroda
nega sveta.

(Nadaljevanje.)

V imenu deputacije predložil brat Zalar sledečo izjavo.

Vsled neupravičenih očitkov in trditvev proti častnemu predsedniku SANSa, Louisu Adamiču, zaradi našega skupnega obiska dne 15. januarja 1943 pri državnem podtajniku Sumner Wellesu, in načelniku OSS Pooleju, izjavljamo podpisani člani in članice deputacije sledeče:

"Mr. Louis Adamič, ki je bil izvoljen na Slovenskem narodnem kongresu kot častni predstavnik SANSa, in ki je preskrbel, da je delegacija dobila dostop do preje omenjenih državnikov, ni nikakor govoril v svojem imenu. Vsak izmed nas ima spisano poročilo, ki je bilo sestavljeno v hotelu Willardu, predno smo šli obiskat Wellesa in Pooleja.

Mr. Adamič ni rekel, da Slovenci ne bomo sodelovali z ameriško vlado, ali da ne bomo kupovali vojnih bondov. Vse, kar se je govorilo, je bilo v zvezi s sodelovanjem Slovencev. Poudarjala se je lojalnost našega naroda do Amerike in do žrtev, ki jih v sedanjih vojni doprinese, da se tako po svojih močeh pomaga Ameriki do zmage.

Vse, kar je bilo govorjeno, je bilo storjeno v dobri veri z dobrim namenom v korist ameriškim Slovencev in v pomoč slovenskemu narodu v starem kraju. Vse je bilo storjeno z najboljšim namenom narodu koristiti in tako sta tudi oba državnika poročila v enakem smislu sprejela. Državni podtajnik Welles se je še celo izrazil, da bodo Slovenci v starem kraju po končani sedanjih vojni bolj upoštevani, kot pa so bili upoštevani po končani prvi svetovni vojni. Ravno tako je državni podtajnik obljubil, da bo izdal izjavo, ki bo razmere in razpoloženje med ameriškim Slovencev izboljšalo, kar se tiče propagande grofa Sforze in Otona Habsburškega.

Podpisani smatramo, da oni, ki so Louisu Adamiču obdžali, da je rekel da Slovenci ne bomo sodelovali z ameriško vlado in da ne bomo kupovali vojnih bondov, so bili oboje nepravilno.

Br. Jurjevec je radi dela oproščen nadaljnjega prisostvovanja seji.

Po kratkem odmoru se seja nadaljuje. Sestra Prisland želi biti oproščena od nadaljnjega seje, ker mora odpotovati. Se ji ugodi. Rev. Zakrajšek želi tudi biti oproščen in misli, da se nadaljnje zadeve lahko reši jo brez njegove navzočnosti.

Predsednik Kristan omenja, da je potrebno ukrepati glede resignacije političnega tajnika Rev. Zakrajška. Žal mu je, ker tajnik ni navzoč. Kot je razvidno, je resignacija

mo sodelovali z ameriško vlado in da ne bomo kupovali vojnih bondov, so bili oboje nepravilno. Mr. Louis Adamič kot častni predstavnik SANSa zasluži pohvalo za delo in žrtvovanje, ki ga doprinese za Slovenski ameriški narodni svet v Ameriki.

Za delegacijo: Marie Prisland, Janko Rogelj, Rev. K. Zakrajšek, Joseph Zalar, Vincent Cankar.

Dr. Kern vprašuje, če je Zveza slovenskih župnij iskala informacij od SANSa ali od deputacije glede Adamičeve izjave. Rev. Zakrajšek izjavlja, da najbrž ne, niti da mu ni znano, kdo so uradniki te zveze, ker je pretrgal z njo vse stike. Dr. Kern dvomi, da je bil protest na mestu, in smatra ta korak za zelo neprimljeno.

Br. Zaitz konstatira, da tu gre le za maskevanje in gotovi ljudje so vzeli ta incident za orodje proti SANSu in proti Adamiču. Brez dvoma je bil napad neupravičen.

Zatem se razpravlja o izjavah, katere je predložil predsednik Kristan. Obe sta s glasno sprejeti. Zaključeno je tudi, da se kopije izjave pošlje vsem članom SANSa, vključno s članom širšega odbora in priobči v časopisih.

Br. Zaitz opozarja odbor na članek, ki ga je spisal časniški poročevalec Johannes Steel in ki prinaša za Slovence nepopolna poročila o razvijanju avstrijskega bataljona. Razvidno je, da se ne drži izjavljani politjske, čisto slovaške in jugoslovanske narodnosti silijo v ta bataljon, ki ima služiti le pohlepni namenu Otona Habsburškega.

Brat Kristan priporoča, da se zadeva razreši, odbor pa po preiskavi podvzame potrebne korake za protest.

O predmetu sledi krajša razprava in sodelujejo bratje Rogelj, Cankar, Zaitz in Kristan. Sprejet je predlog brata Zaitza, da odbor sestoji iz predsednika Kristana, Kuhla in še kakkega drugega odbornika iz Chicaga, vstopi v zvezo s českim in hrvaškim odborom in stori korake za skupno akcijo.

Govori se glede dela v upravnem uradu in nameščenja in poudarjeno je, da se ima vse delo v uradu vršiti pod nadzorstvom pomožnega tajnika in ne drugače.

Brat Jurjevec je radi dela oproščen nadaljnjega prisostvovanja seji.

Po kratkem odmoru se seja nadaljuje. Sestra Prisland želi biti oproščena od nadaljnjega seje, ker mora odpotovati. Se ji ugodi. Rev. Zakrajšek želi tudi biti oproščen in misli, da se nadaljnje zadeve lahko reši jo brez njegove navzočnosti.

Predsednik Kristan omenja, da je potrebno ukrepati glede resignacije političnega tajnika Rev. Zakrajška. Žal mu je, ker tajnik ni navzoč. Kot je razvidno, je resignacija

je položil pred javnostjo, predno je odbor imel priliko o nji razpravljati in tudi razlogi se razlikujejo od onih, ki jih je omenil v svojem poročilu. Z ozirom na dejstvo, da tudi svojega poročila zapisnikarju ni izročil, nimamo nobene podlage, na katero bi polagali sprejem resignacije.

O predmetni zadevi se vrši dolga razprava. Splošno je izraženo mnenje, da Rev. Zakrajšek ni imel pravega poverja za svoje resignacije, da je bil izvoljen v tajniški urad od naroda na kongresu brez vidne opozicije, da ga nihče od bormikov ni napadel, ali ga žalil; da je v interesu skupnosti, da yrši delo v duhu in ciljih ki so izraženi v kongresnih resolucijah, da se odstop ne sprejme, dokler nimamo bolj tehtnih pojasnil o vzrokih. Isto tako je pojasnjeno, da je Rev. Zakrajšek že pred kongresom vodil kampanjo proti kongresu, kakor tudi po izvolitvi. Njegovi članki o "dvotiranju" delovanju tudi niso koristili naši skupnosti.

(Predlagano, podpisano in sprejeto, je z večino glasov, da se resignacije ne sprejme. Br. Kristan ima sestaviti o tem posebno izjavo in jo objaviti v časopisih.)

Brat Kubel nadalje predloži resignacijo iz širšega odbora brata Joe Turka iz Conemaugh, Pa. Brat Turk omenja, da mu čas ne bo dopuščal za aktivno sodelovanje pri tem važnem delu in priporoča izvolitev namestnika Andreja Vidriha iz Johnstowna na njegovo mesto. Sprejeto.

Brat Cankar predloži na izplačitev računa v zvezi s potovanjem v Washington in New York ter za stroške priprave spomenice za državni departament. Račun se odobri.

Nadalje je zaključeno, da se uredi pravila za podružnice do prihodnje seje.

Ker je ura že 1. zvečer, se predsednik zahvali navzočim za poštvalno sodelovanje in konstatira, da je seja bila plodovita in jo zaključuje.

Ethbin Kristan, preds.

Mirko G. Kubel zap.

DA SE VSI RAZVESELE, DA SE VSI ČUDILJO!

Fotografirano na sončnem tavanu krasnega otoka Južnega morja! MARIA MONTEZ ZA JOHN HALL

"WHITE SAVAGE" In SIJAJNA SKUPINA IGRALCEV RIVOLI Theatre

Broadway & 48th St., New York

OGLEDITE SI ZAKAJ BO JUGOSLAVIJA VEDNO ŽIVELA!

Oglejte si ta film, katerega je Hitler prepovedal! Oglejte si tukaj—slišite—joco povest, kako je bil Hitlerjev rubež Heydrich vstreljen! Silna kaše pretrajalo, občudovano, da možki in ženske, ki nočejo biti premagani, ne morejo biti premagani!

"HANGMEN ALSO DIE" ("Tudi Rabihi Umirajo") Predstavlja in vodi FRITZ LANG

IGRA SEDAJ VELIK PRIZOR NA ODRU v OSERAH CAPITOL THEATRE

Broadway & 51st Street, New York

SONART REKORDI Lepe Melodije! St. M571—Na Marijancu, polka Kje so moje rožice Mariška pegla—polka Duquesne University tumburica orchester

St. M575—Terzinka polka Na planinah—valček Jerry Koprišek in orchester

Za toz. cenik in ceno plošč se obrnite na: JOHN MARSH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

"MAL POLOŽI DAR DOMU NA OLTAR"

Te dni je prinesel pismonoša v uredništvo pismo, ki nas je vse presenetilo, ker v pismu je bil ček za sto dolarjev, katerega smo bili naprošeni, da pošljemo Mr. Jurjevu, blagejniku JPO-SS. Čeku je bilo priloženo pismo oziroma dopis, kateri se nam je zdel tako zanimiv, da ga na tem mestu priobčimo in upamo, da bo priobčen tudi v drugih listih. Poslano pismo se glasi:

"Dragi rojaki! Pred več meseci je pisal nek slovenski dnevniki, zdi se mi, da 'Prosveta', pod naslovom 'Le čakajmo' kritično razpravo glede zelo počasnega in nezadovoljivega odziva za pomoč trpečemu narodu v stari domovini.

"Dasi se popolnoma strinjam z vsebino omenjenega članka, vendar ni moj namen grajati ali kritizirati ali dajati nasvete komurkoli v koliki meri in na kakšen način naj kdo podpira to v širšem narodnem smislu najbolj važno in potrebno akcijo. To radevolje prepustim ljudem, ki so v pisavi slovenščine bolj zmožni kot sem jaz. Priporočam pa vsakemu, da naj pazljivo prečita upoštevanje vredne besede rojaka Janka Roglja, ki jih je objavil začetkom februarja, t. l. (Glej 'Glas Naroda', 2. februarja, 1943.) V omenjenem članku in v nekaterih drugih je povedano vse kar je v tem oziru potrebno.

"Dodaž nabrma v s o t a \$40,000 zglada morda na videz visoka, v resnici pa je tako majhna, da je komaj kaplja v morje. Res, Slovenci ne zmoremo milijonskega sklada, preprčan pa sem, da bi se lahko storilo več—mnogo več.

"Naj mi bo dovoljeno podeti en konkreten predlog, katerega ni še nihče javno omenil. Zavedam se, da moje priporočilo ni za vsakega izvedljivo, a z resno voljo bi mogel skoro vsakdo to storiti, mnogi med nami pa celo veliko več. Določimo kot minimalni prispevek na oltar domovini za vsakega, ki ima delo, ter zaslužek ali kakršnekoli dohodke, eno celotodensko plačo. Kdor amore več tem boljše.

"Ker jaz nikdar od nikogar ne pričakujem kar nisem pri volji tudi sam storiti, prilagam temu pismu ček za \$100.—. To je moja celotna dajata plača, ki jo rad darujem, dani meni ni to lahko, kakor mnogim drugim, ki imajo mnogo večji zaslužek. Da tega zneska nisem že davno poslal je vzrok, ker po več kot devetletni brezposelnosti in v sled neugodnih razmer in slabega zdravja pač nisem zmogel. V zadnjih deset letih je bilo celo mlajšim in zdravim ljudem dostikrat težko dobiti delo, mnogo težje pa še zame, ker sem že davno prekoračil prvo polovico stoletja.

"Ko sem v juliju lanske leto dobil stalno delo, mi je marsikaj manjkalo kar sem, hočeš nočeš, moral nabaviti. Zato je poteklo nekaj mesecev, preden sem mogel pogrešiti gornjo vso. S tem pa sem, vsaj mislim tako, doprinesel živ dokaz, da je tudi onim, ki nimajo visokih dohodkov in niso deležni vojne prosperitete, razen v tem, da morajo plačevati visoke cene za vse življenjske potrebščine in dajati vojne prispevke, mogoče darovati vsaj plačo enega tedna, če že ne celega meseca. In to bi veliko zaleglo in pripomoglo, da bi sklad ameriških Slovencev v pomoč domovini dosegel ono višino, ki bi res nekaj zalegla in bi se mogla vsaj približno meriti z žrtvami, ki so jih doprinesli nekateri drugi narodi, ki še vedno pridno naprej zbirajo, kakor mravlje.

V bližini Postojne so guerilci uničili dva potniška in en tovorni vlak.

Slovenec piše dne 16. marca:

"Visoki komisar Ljubljanske pokrajine je odredil konfiskacijo vsega premoženja in nepremičnega imetja, pripadajočega upornikom.

Naznanilo šolarjem slovenske šole v Brooklynu, N. Y.

Učencam in učencem rezre da najmlajših želim dati vedeti, da v soboto popoldne šole ne bo. Ker je ta dan Velika sobota, bo brezdomno veliko otrok raje doma, da bodo kratke šolske počitnice popolne.

Zelo pa priporočam starišem in otrokom, da zagotovo poskrbijo, da bo razred naslednje soboto stoočstotno obiskan, ker moramo pričeti z igrico in za priredbo 23. maja.

In imajte veselo Alelujo!

Anna P. Krasna.

... Konec prihodnjaj.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

A. P. K.

OBLEKA

Prav natančno se spominjam kako je bilo. Z očetom sva nabirala hruške v ogradah in sva govorila o vojni, o draginji ki je strašno naglo naraščala. "Če bodo hruške vrgle tli-ko, kot mislim, da bi morale, ti bom kupil blaga za volneno obleko, preden poskočijo cene še višje."

Jo, veselje! Imeti obljubljeno prvo volneno obleko v svojem življenju. Živa radost je zaplala po meni, a vanjo so zlezli že v istem hipu dvomi. "Saj ne bo mogoče. — S. tirja, mar ne bi raje dali njemu nekaj?"

"Naj tirja, ti pa delaš in boš morala še veliko delati, zakaj fantje bo kmalu vzeli cesar."

Mrko je gledal oče in aravnaval ostrovo v drugi, težko dosegljiv vrh; in sva spet obirala dalje. Nobene besede ni sva se spregovarila o obleki tisto popoldne. Šele par tednov potem je dejal oče:

"Jutri pojdeva v trg, da si zbereš obleko."

"Niste dali S-ku? Včeraj je spet prišel, ko vas ni bilo doma in mati mu je obljubila prinesli nekaj na račun."

"Četudi kaj zato, saj va, da ne bo izgubil — postalo mi je že vseeno. Pa pustiva to — če so dolgovci ubili mater in mene, ni treba, da bi še tebe; mlada si, bodi vesela."

"Saj bi bila rada —"

In spet mi bilo besede o obleki do drugega dne, ko sva se odpravila v trg. In še tedaj, je bila omenjena le mimogrede, kakor da bi se je držalo neznanu zlo. Ali v moji duši je kljub vsemu plamelo tiho, mehko veselje; tam mehkejši in blažji, ker je bilo združeno z napol pojmljivo bolelostjo. Prišla je tretja pomlad, treskbi, ki je visela nad očetovo glavo. In dan je bil tako krasen. Nedeljsko je sijalo sonce in je v širokih, prešernih pramenih božalo polja, travnike, in vinograde, preko katerih sva počasi hodila z očetom.

Oče je snel klobuk z glave in je hodil z nekoliko sklonjeno glavo, kakor da gre skozi svetloste. Meni pa je bilo, kakor da stopam po samih mehkih volnenih mavricah bary. Čez vso dolino in tja daleč preko obzorja so se razlivala mehke banve in jaz sem zbiral v mislih svojo prvo volneno obleko.

Iz mehke mavrice bary je izbral oče plavo, tako plavo, kako je nebo spomladi in jaz sem videla v njegovih očeh, da bi bil užaljen, če bi hotela kaj drugega. Bada bi bila temnejša, ali mehko rdeča, a ker

je očetu ugajala plava, sem se odločila zanjo. Prišla sva domov, odvila blago in ga pokazala materi. Ni ji ugajalo; presvetlo se ji je zdelo za nevesele vojne čase. Nič ni odgovoril oče na materino sodbo, mirno je razvil časopis, ki ga je prinesel iz trga in je čital. Jaz sem vedela, da je užaljen — ne nejevoljen — samo nekako ranjen v tisti očetovski ponos in poštrevno radodarnost, ki hoče za vsako ceno razveseliti.

Vzdej, ko je bil moj kos tistih svetlih trakov, ki so se tako mehko razlivali čez vso dolino v tisti zadnji uri skromno vselega hrepenenja, mi je namah postalo vseeno, če kdaj nosim obleko iz tega sinjega kosa blaga ali ne. Nekje globoko je tiela želja, da bi ne bila z očetom nikdar stopila preko tistih svetlih mavričnih trakov v šumenje tuga in v trgovino, kjer so se bočile v širokem oknu resnične volnene mavrice. Prav brezbržno sem pritrčila materi, ko je rekla da bi dali obleko delat šele na spomlad za Velikonoč, ko bom malo starejša in mi bo boljša obleka bolj pristojna.

In tako je ležalo blago v predmju do spomladi in ker je sega na spomlad do nas prvi resnejši udarec vojne, je ostalo blago v predmju do jeseni in potem zopet do spomladi in druge Velike noči. Pa je bila tista pomlad še žalostnejša od prve, ker je odšel že drugi brat in je prišla vojna prav do nas, zato se ni spodobilo ukrojaviti in nositi veselih, svetlih oblač.

"Kar pusti jo v predmju," je rekla mati, "ko bo konec vojne jo boš dala narediti."

Prišla je tretja pomlad, tretja Velika noč in tretja jesen; z dreves je padlo listje kakor odpade slednje jesen in ob tistem času je legla mati h končnemu počitku. S Krasa so zavleli mrzli vetrovi, grmenje vojne potresa se je pomaknilo v furlanske in dalje dol v italijanske ravni in je v tistih čudno pustih dneh umrl oče.

In tedaj sem vzela plavo blago iz predmja in sem ga izročila prekupčevalki, da ga je nesla v mesto, kjer so mi ga poravali črno. Tako so se žile vse svetle mavrice v črno, ki se je razlila čez vse, kar je bilo kdaj svetlega in lepega in v tej črni sem se nekega svetlega, solčnega dne pred Velikonočjo očetve pomladi vrnila iz trga in sem našla sedečega pri mizi v izbi atarega S-ka. Gledal me

je kakor oster sodnik, meni pa je postajalo temno, kot da se po grezu solnce v neznane globine. Kakor v nezvesti sem se zrnčila na stol in sem čutila, kako me žge črna volnena obleka. Nič več nisem videla starega S-ka, same črne pognezboje mavrice so plesale pred mojimi očmi in čutila sem, da padam, padam —

Globoko, v komaj pojmljivo brezdanjost so me potegnili črni trakovi in ko sem se zavedla, sem bila bočna na smrt in nisem dolgo odpravila.

OGROMEN KIT V SKAGERAKU.

Švedski listi poročajo kot edinstvenem dogodku v zgodovini ribolova, da so švedski kitolovci, ki so se vozili iz Gotenbura proti polarnemu morju v Skageraku, zagledali velikanskega kita in ga po dramatičnem lovu s harpuno iz posebnega topa zadeli v srce in ga ubili. Med lovom je orjak s svojim repom prekucail čoln, v katerem je bilo pet mornarjev in le s težavo so jih rešili. Kit je meril v dolžino nad 20 m, tehtal je 8000 kg in je dal 3000 kg mesa, najboljša hrana za srebrne lisice, 2500 kg slanine in 4000 litrov olja. Razen tega je dal 600 kosov ribje kosti, med katerimi so nekateri merili v dolžino pet metrov.

KOLIKO JE VREDEN NOGOMETNIK.

Ker živimo v časih svrtkije, doživljamo omejitve in izpremenjenega gospodarstva, ni čudno, da so hotela brazilska športna društva dobiti nekega italijanskega nogometnika v deželo v zameno za deželni pridelek, kavo. Ko so se s sportnikom, nekint profesionalcem iz Genove zedinili glede honorarja, so vsoto preračunali v kavo in redlagali držav. oddelku za ta proizvod, na bi dal izvozno dovolj za 416 vreč kave. Oddelak pa je vlogo odbil, odgovoril je, da 416 črev kave dosti preveč za enega nogometnika.

Dopisi

POBUDNICA SANSa V LITTLE FALLS, N. Y.

Tukajšnja slovenska naselbina in okolica je zaključila pobiranje prostovoljnih prispevkov za SANS. Gotovo je še vedno prilika za tiste, ki smo jih mogoče izgrešili, lahko pa oddajo svoje prispevke enemu ali drugemu društvenemu tajniku. Do sedaj se je nabralo \$586, in denar je že poslan na glavni urad SANSa. In tako smo šli preko naše kvote, kljub tistim, ki so nas ignorirali, 14 po številu. Nas je tukaj okoli 400 Slovencev, vseh tukaj rojene. Ako vsaka slovenska naselbina tako opravi, bi glavnemu odboru SANSa ne bilo treba beliti si glave v tem oziru. Tukaj smo pobirali samo enkrat, ker mislimo, da je boljše kot pa vsak mesec, kar vzame preveč časa, ker SANS rabi denar sedaj ne pa potem, ko bo morda že prepozno.

Značilno pri tem je, da je nekaj tukaj rojen mladine, ki se ima veliko zanimanja in srea za domovino svojih starih, da je darovala. Na drugi strani pa ni bilo mogoče dobiti nič od nekaterih, ki so bili tam rojeni, pa še kakšni izgovori! Vsi neutemeljeni. Za pobiralca je to jako nepomno delo, hoditi od hiše do hiše, ali pri za-vesti, da se dela za narod, se pa vse pozabi. Ako se pa hoče ljudi spoznati, kakšni in kaj so, je pa to najboljše šola.

Kojaki in rojakinje, vsi veste, da se naš narod v domovini bojuje za življenje in smrt, skrivajo se po gozdovih, lačni in premraženi, pa vse eno vdarjo na sovražnika, kjerkoli morejo, prenašajo neverjetne krivice, ki jih nikdar niso zaslužili. Ali moremo mi to mirno gledati? Ali nima naš narod prave živeti na svoji lastni zemlji in si gospodariti sam? Steletja so nas skušali spraviti naši nasprotniki s površja, pa jim ni uspelo, upajmo in in skoro vemo, da jim tudi sedaj ne bode. Večja krivica — večja odgovornost.

Drugače tako mirni in bojeji slovenski narod, je sedaj ves v loju za svojo svobodo in svojih potencev. Zatorej mi ameriški Slovenci, naša sveta dolžnost je pomagati, ker ne moremo drugače, pa saj s par

dolarji, da jim tako saj malo pripomoremo do tako zaželjene svobode. Mi, kateri smo tukaj, vemo, kaj je svoboda, zavedno prilika za tiste, ki smo jih mogoče izgrešili, lahko pa oddajo svoje prispevke enemu ali drugemu društvenemu tajniku.

Kako je pa naš narod tam združen, pa najboljše pove dejstvo, da pri Slovencih ne morejo dobiti nobenega kvizlinga, kot ga imajo pri drugih narodih.

Hvala vsem darovalcem, posebno še tukaj rojenim. Mogoče ne bode vse tako, kot si mislimo, dejstvo pa je in ostane, da smo bili pri volji pomagati svojim rojakom, kot smo pač mogli v danih razmerah.

Pa ne samo, da hočemo pomagati svojim v stari domovini enako ali še bolj pa moramo misliti na našo novo domovino Ameriko. Sedaj v aprilu je kampanja za 13 bilionov dolarjev za Vojne bonde. Strie Sam vas ne prosi za darove, pač pa za posojilo, in s tem bodele pomagali poraziti našega sovražnika, pomagali nam Slovincem in obenem imeli denar vložen bolj varno kot na eni ali drugi banki in z večji obrestmi. Naprej vsak po svoji moči!

H koncu naj bode pa še tole. Eden mi je odgovoril: "Za moj denar ne bodo cigare kadili." Gotovo jih bodo, ker jaz še sedaj ne verjamem, da more kateri nesi denar s seboj, kadar umre, ako jih ne bodo ti sedaj, jih bodo pa drugi pozneje.

Vsem zavednim Slovincem vesele Velikonočne praznike. Za podružnico št. 7. SANSa.

Frank Gregorin,
Little Falls, N. Y.

PREGLED VESTI

Naše vojske v Afriki napredujejo, in ko pravim naše, menim tri, britanske francoske in ameriške. Kajti njihove operacije so bile v zadnjem času vzgled skupnega sodelovanja. Pred par dnevi, ko je britanska črna vojska napadala Rommelovo zadnjo postojanko ob obali, je ameriški osmi kor napadel njegove leve čete dalje na severu. Rommel je bil prisiljen poslati tja veliko skupino svojih moč in tankov, da ne bi naše čete ne prodrle skozi. Ni pa imel zadosti njih, da bi isto časno bil močan na obeh straneh in tako so Britanci prodrli. Tako se bo postopalo bržkone nadalje v stopetdesetih miljah, ki mu še preostajajo, dokler se ne zapre v Bizerto.

Rommel je bil že dolgo poveljnik nemških in italijanskih čet in dokler je bil zmagovit, ga je svedela nemška propaganda hvalila do neba. Sedaj pa kar naenkrat nemški propagandistični minister v Berlinu pravi nevtralnimi poročevalcem, da je Tunizija pravzaprav italijanska bojšče in da Rommel je le poveljnik oddelka pod nekim italijanskim vrhovnim poveljnikom. Nemci jemljejo kredit za zmago in pomen to, da Italijani dobivajo vse skrivno za poraze.

Tunizije nismo si prisvojili; bržkone bo še težki hbojev in težkih zgrab, predno bo Rommel popolnoma poražen in pogin in ko bo Afrika običajna od sovražnika. Potem pride še jako težja naloga invazije Evrope. Gotovo pa je, da se je naša vojska v zadnjih treh tednih pokazala da je kos svojih nalogi.

Borba proti draginji nadaljuje. Tukaj doma vladne oblasti sestavljajo podrobna pravila za izvršitev novega predsednikovega ukaza, ki "zmrzuje" mezdje in cene. O napetosti iste ni dvoma vzdržati fronte

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini iz naci-fašističnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal Rev. K. Zakrajšek

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" pripoveduje, kako je Hitler nastavljal linanice in zanke in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot je je napadel. Z napadom je odprl zatvornice, skoraj katere se je prišlo razliti "morje bridkosti" na Slovenijo in ostalo Jugoslavijo. Kakor strašni "Hitver" so Nemci, Italijani in Madžari planili na naše ljudi in njihovo zemljo.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platnu.

Stane \$2.50

Polnina in zavarevalnina plačana.

Naročite knjigo — "KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI". — Vsak Slovenec bi moral čitati to žalostno zgodovinsko zgodbo slovenskega naroda. — Naročite jo lahko pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York City

proti inflaciji in edini način, so nemške radio postaje naznada se ta fronta drži, kakor je predsednik izjavil, je prenehanost za službo dela v Nemčiji vse ti najti opravila za to, da ne bi stala tam, kjer je. Na vse predmete ki vplivajo na življenjske stroške, naj se takoj postavijo dovoljene cene. Mežde se ne smejo povišati razun po formuli za "Little Steel" — kar pomenja, da se ne smejo povišati za več od 15 odstotkov, kar so bile začetkom leta 1942. In nikdo ne sme izvažiti nikoga iz sedanje službe s tem, da mu nudi večjo plačo, razun ako bi sprememba dela bila za res koristna za vojno.

Predsednik je rekel, da program proti inflaciji je štirinostni stol — njegove štiri noge so kontrola mezd, kontrola cen živčev, racioniranje in končno davki in prihranki. To zadnjo nogo treba še pritrčiti.

Zmrznjenje cen utegne seveda povzročiti težave nekaterim ljudem; te niso nič napram težavam, ki bi prišle nad vse nas, ako bi pustili da cene gre do gor neomejeno. Življenje je manj ugodno tukaj, kot je bilo poprej; ali je še vedno bolj ugodno kot v drugih narodih, ki se vojskujejo. Očitno ne vsi izmed nas se tega zavedajo.

Nekateri, ki so pred kratkim prorokovali, da ameriški narod kaj takega ne bo nikoli prenašal, so se pokazali, da niso imeli prav. Predno je prvega marca začelo racioniranje sadja in zelenjav v konzervah, so nekateri črnogledi proroki govorili, da je to komplicirano in neizvedljivo. Ali večina ljudi se je dobro naučila, kako se to izpeljuje. Ko je začelo racioniranje mesa in masti na točke, so pesimisti spet pravili, da to ne bo šlo. Bilo je nekaj zmede prve dni, ali stvar gre — ne dovršeno, ali v večjih krajih precej dobro.

OWI.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Angleška časniška agentura Reuter prinaša vest madžarske brzojavne poročevalne službe, da je padel dne 23. marca v bojih proti partizanom vodja hrvaške dijaške mladine (Paveličeva organizacija) Josip Blažek.

Ista vest zatrjuje tudi, da je bilo mesto Imotski in njena okolica "očistena" gverilski skupini.

Švicarski listi poročajo, da

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI
Glas Naroda

216 WEST 18th STREET
NEW YORK

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlaga za mehnično znanje, ki morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popljuje in v slikah pokaze temeljna dela mehanika. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnjuje uporabo vsakega stroja, orodje in merila, načrte (blue prints), 1000 slik in risb, 576 str.

Cena \$1.98

No glede na to, ali ste šole poštenik, vam ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAZBO

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO
TWO-WAY PASSAGE
PISATELJA LOUIS-A ADAMIČA
ZA NAVADNO CENO
\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime _____

St., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

12

"Mislim, d smro jim padle semle kakor mahe v juho." priklina gospe Ireni. "Kar poglej našega Erika! Kakor prepotena nogavica. Le kaj ste počeli s temi našimi panji, gospod Kleber?"

"O, velenjene dame," se drži oštr za trebuh, "kaj naj počnem jaz, siromak, ko nimam nobene pravice do njih." In z lokavim pogledom: "Niti toliko mi ni usoda naklonila, da bi smel nositi — krilo —"

"Kaj bo z vami, gospod Kleber, ko ste tak nepoboljšljiv grešnik," mu požuga drobena zdravnikova Irma. Herman Kleber pa se prikloni kakor pred samim deželnim glavarjem.

"Duh je voljan za greh, milostljiva, toda —"

"Pst, nič več," zaploska sodnikova, "sicer nas spravite še v pogubo."

"Ali pa v židano voljo," tleskne Kleber z jezikom in neto ponnja zapored vse, kar najboljšega premorejo njegove šrambe in kleti. S tako spretnostjo je trenutna ženska nejevolja kmalu pregnana. Celo vedno tiha davkarjeva žena se razživi.

"Ali ni kakor na žegnanju?" se ji dvorljivo priklanja Seelinschegg. "Vse svec er možkot angelei in samo tebe nam je še manjkalo, Mija"

"Ta pa le še ne more zatajiti v sebi slovenske krvi," skri-vaj pošepče Irma sodnikovi.

"Po čem sklepaš?"

"Ne vem, kaj bi dejala. Nekaj čudnega imajo v sebi ti ljudje. Včasih se mi zdi, da bi jih zmagala kakor grozdje, potem pa spet — Ah, samo poglej, Irena, tega brljavega Toneta, kako je božansko neroden. Res, kakor stari bogovi, ko so se ga po grehu navlekli."

Obe se hihitata in jma silijo solze v oči.

"Menda te je slišal," zardi Irena in si hitro pomaga iz zagate, češ:

"Tale naša Irma infa res domisleke. Vse me že boli, tako se ji moram smejati. Le pomislite, na vso moč mi pripoveduje, kako bi se držali naši dostojanstveni možje, če bi kdaj me za poskušajo prevzelo njihove vloge. Da bi se ga takole natreskale, potlej pa, uh, ljubezen in sodni dan."

Vse prasne v smeh in se tleče po kolenih, ko gospe sodnikova vedno bolj podrobno opisuje vse posledice take zamene. Še Irma sama se hihita z ostalimi in z razposajenostjo nagajivega otroka šepetaje nadaljuje Irmu.

"Samo poglej ga, tega davkarskega Antona. In tudi njo. Kitajsko lahko govorita, pa mora človek spoznati, da sta Slovana. Nekaj neverjetno zagonetnega je v teh slovanskih ljudeh. Ker jih brez jeze ogledujem, se mi zdi, kakor da hodim po planinah in gledam strmine in prepade, cvetoče brežine in sončne višine ter osojne globine, kjer pod molkom večnega ledu čakajo kaj vem kakšne skrivnosti svojega rojstva."

Prvi si opomore z grohota oštr, ki se kakor oklešen tiš prikloni župnovi hčerki:

"No, gospodična Hilda, ali ne bomo nocoj nič plesali?"

Županova je skrajno nerazločljiva družabnica gospe Ireme in jo je po malem že jelo grizti ljubosumnje, ker je zdravnikova žena tako dolgo govorila z gospo Irmu.

"Nocoj esm že tako trudna," skuša biti koketna, lica in oči pa izdajalsko pričajo o svežini in razigranosti.

"Trudna, gospodična Hilda?" jo zato davkarjeva z dišečim nageljnomo pošepeta pod brado. "Če le ni sree obviselo kje ob jezera?"

"Čujmo, čujmo," se vzdrami sodnik. "Tak nam bo vse odfrlelo. Kdo pa je tako srečen, gospodična Hilda?"

"Jaz," plane tedaj v sobo grbasti grobar in takoj oneni, ko zagleda zbrani cvet trških gospa, družba pa v smeh.

"Hura, Luka, heil!" vrisče ženske a moški vsi vprek.

"Častitamo, gospodična Hilda. Na mnoga leta!"

"Ali že vsi veste?" je Luka zmehdan in poparjen, družba pa ga vnovič obsuje z glasečim smehom in krohotom. Vse se zvija kakor v kroh. Iz kuhinje kukaajo dekleta, pred okni postajajo ljudje, ki jih je po naključju pot pripeljala mimo, še čija za trenutek pozabi vse stiske in togote ter se med vrisčem tolče po kolenih. Končno se začne rezati tudi Luka sam. Izpod visečih, umazano sivih brk zaštrle tri dolge, sivo rumene škrbine, edini ostanek grobarjevih zob.

"Ali se bomo tudi smejali za staro?" mu raste pogum, ko začne, v kakšno dobro voljo je spravil gospoda s svojim prihodom. "Če je res trebe, no, zadnji ne bom."

"Izvrstno, Luka, ti si korenina!" mu ukaže gospodar prinesiti vrček piva. "Kar zvrni ga, da si jezik omočiš in grlo poplakneš."

Grobar kar belo gleda, tako hiti zlivati pijačo vase, a izza mize mu že moli davkar svoj polni kozarec vina.

"Pij, Luka, da ni prehitro ne izkoplješ jame. Pij, stari fant, zase in za nevesto pij nocoj, da ti zagori po žilah."

"Ga slišiš, kako se je razmahnil?" se stisne Irma h gospe Ireni, a županova Hilda kujeva preči:

"Vse skupaj vas bom za ušesa!"

Kljub temu sede h klavirju in začne s prijetnim glasom:

"Toda moja ljubezen ne!"

"O, ti toporišče izsušeno," ga frene gospa Hermina s prtičjo po ustih, "kaj mu ne roji po glavi."

"Trava in listje more oveneti —"

Medtem ko se nekateri smejejo krepotni varuhinji domačega ognjišča, in v vzgledni neubranosti vsak po svoje vlečejo začeto pesem, se iznata Anton Seelinschegg izza mize. Na vso moč se trudi, da bi bil kar najbolj dostojanstven. Vzlie temu se mu noge uporno zapletajo, glava sili zdaj na levo, zdaj na desno, in jezik se mu kakor otekel valja po ustih.

"Malo črne kave bo pokusil," sočustvuje z njim žena davkar pa jo pogleda kakor kmet v pisarni.

"Zdaj gremo na rej. Ali znate, gospodična Hilda, kak-tero po zljansko."

Ne da bi čakal odgovora, sa oglato prikloni gospen ad-logarjevi.

"Na rej gospa, na prvi rej. Kaj bomo s slabo voljo in ludimi pogledi, ko smo vendar za samo ljubezen na svetu."

Priloga: 24. aprila 1943

Minister Milan Grol o 27. marcu

(JIC.) — Milan Grol, pro-metni minister je dne 2. mar-ča naslovil preko londonskega radia v domovini naslednji go-vor:

Dve leti, polni težkih sku-šenj za naš narod, težkih sku-šenj za vse človeštvo, sta za-nami. Ta povezanost usode na-šega naroda z usodo človeštva nas tolaži v našem trpljenju, krepi nam vero in dviga zaupa-nje, ter daje našim strašnim žrtvam njihovo pravo ceno.

Ako je kdaj prej se kdo dvo-mil o 27. marcu danes tega več ne more. Ta dan je zdaj ne-razdružljivo vpleten v niz u-sodnih dogodkov svetovne zgo-dovine. Danes jasno vidimo, zakaj je moral priti 27. marca. Zdaj razumemo, zakaj nas je tako bliskovito presenečil, tako brez svarila, v trenutku, ko je narod, preden je bil izdan, že mislil, da je umazan in osramo-čen, kakor da je izgubil vso svojo zgodovino, vse velike žrtve, vsa velika imena, vse svoje velike dni in vse, kar je v poldrugem stoletju s svojo krvjo dosegel za svoje ime v svetu. Pakt s silami osištca bi bil imel udariti na njegovo ime večni pečat sramote. Toda na-rod je pokazal, da se zaveda, česa je svojemu imenu dolžan in je našel modrost državnika in hrabrost vojaka.

Na slavi njegovega imena je bila zezdana Jugoslavija. Ne glede na izid prve svetovne vojne in na izjave Srbov, Hrvatov in Slovencev v takratni emigraciji, Jugoslavija se ne bi bila rodila brez tega zgodovinskega jamstva, brez podlage kredita v svetu, za katero mo-ramo biti hvaležni ustvaritel-skim opkoljenjem predvojnega Srbije. V teku te velike do-be sta bili narodna in državna ide-ja istovetni. Obe je rodila težnja ustvarjanja in zjamče-nja narodove bodočnosti. Da odplača dolg za sto let v nazaj, dolg onim, ki so s krvavimi nohti državi skupali temelje, je to naše predvojno pokoljenje s požrtvovalnostjo zidalo na teh temeljih za sto let v naprej. Na žalost so narodovi posli po pokoljenju ustvariteljev prišli v roke lahkotivcem. Na-rodna in državna ideja nista bili več eno. Namesto požrt-vovanja za državo, so se na-valile nanje z vseh strani se-bične zahteve. Vsakodnevni dobiček je zasleplil pogled v bodočnost. Mnogo zla so pri-nесли plemenski spori, a še več samcoblast, ki je zlorabljala te prepire.

NOVI FILM "WHITE SAVAGE"

Rivoli gledališče na Broadwayu in 49. cesti v New Yorku te dni kaže velenzanimivo filmsko sliko "White Savage", katere de-ja-nje se vrši na izvanredno krasnem sončnem otoku na Južnem morju. Maria Montez igra vlogo bajne domače princese, ki vla-da na otoku. Jon Hall pa predstavlja neustrašenega lovca na ki-te, ki hoče imeti posebne ribiške pravice in princesino ljubezen. V obeh ozirih je uspešen, toda ne prej, dokler ni bila zatrita zarota in potres porušil skoro ves otok in ubije skoro vse prebi-valce. V sliki nastopajo tudi domačini v slikovitih plesih.

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MO-RETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v pol-nih barvah, vsega skupaj 56; ce-la vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih rado-vednost nima obzora

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nesprotja in vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo raz-sežnost zemlje, prvine sončnega sistema, pokra-jine in globlino oceanov in jezer, dolgot naj-daljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgo-vori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

nosti ne bo privedlo Srbov, Hr-uditev Jugoslavije in odlo-čilo o notranjih mejah in o tem, kako se bo ureditev v pogledu skupnosti svoje medsebojne od-nosaje v harmonično sklad-nost.

Kadar bo narod prišel do te-ga, da spregovori, bo nedvom-no zahteval federalno notranjo

ureditev Jugoslavije in odlo-čilo o notranjih mejah in o tem, kako se bo ureditev v pogledu skupnosti svoje medsebojne od-nosaje v harmonično sklad-nost.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

to je za jutri splošno in pogla-vitno načelo pri delu za obno-vo življenja našega trpečega sveta.

Dne 27. marca se je naš na-rod pridružil dobro mislečemu delu sveta in je moral prenašati isto preizkušnjo; le ako bo ko-rakali z njim v složen koraku do kraja, z vero in zaupanjem, bo dosegel cilj, katerega si je postavil dne 27. marca.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

to je za jutri splošno in pogla-vitno načelo pri delu za obno-vo življenja našega trpečega sveta.

Dne 27. marca se je naš na-rod pridružil dobro mislečemu delu sveta in je moral prenašati isto preizkušnjo; le ako bo ko-rakali z njim v složen koraku do kraja, z vero in zaupanjem, bo dosegel cilj, katerega si je postavil dne 27. marca.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

to je za jutri splošno in pogla-vitno načelo pri delu za obno-vo življenja našega trpečega sveta.

Dne 27. marca se je naš na-rod pridružil dobro mislečemu delu sveta in je moral prenašati isto preizkušnjo; le ako bo ko-rakali z njim v složen koraku do kraja, z vero in zaupanjem, bo dosegel cilj, katerega si je postavil dne 27. marca.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

to je za jutri splošno in pogla-vitno načelo pri delu za obno-vo življenja našega trpečega sveta.

Dne 27. marca se je naš na-rod pridružil dobro mislečemu delu sveta in je moral prenašati isto preizkušnjo; le ako bo ko-rakali z njim v složen koraku do kraja, z vero in zaupanjem, bo dosegel cilj, katerega si je postavil dne 27. marca.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

to je za jutri splošno in pogla-vitno načelo pri delu za obno-vo življenja našega trpečega sveta.

Dne 27. marca se je naš na-rod pridružil dobro mislečemu delu sveta in je moral prenašati isto preizkušnjo; le ako bo ko-rakali z njim v složen koraku do kraja, z vero in zaupanjem, bo dosegel cilj, katerega si je postavil dne 27. marca.

Vse te reforme bodo morale biti v znamenju časov, ki pri-hajajo, težkih časov obnove življenja, katere ne more izve-sti nobena ozka kombinacija ali totalitarna ideologija, ka-terekeoli barve, a tudi ne nacio-nalna, politična in gospodarska avtoriteta. Kar zahteva pravi-čna organizacija jutrišnjih socialnih odnosov — pravič-na razdelitev dobrega in hude-ga, razdelitev bremen in vsak hrbet in kruha za vsaka usta.

V PESMARICI

"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"

so vključene sledote

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton amospevom
2. Posravn — moški zbor
3. Lahko noč — mešani zbor
4. Otošni zvon — mešani zbor
5. Pogled na morje — mešani zbor, s bariton amospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altanski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton amospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soli — za amospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za amospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je ugla-sbil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pe-vovalja pri sv. Vidu, Cleve-land, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 W. 18th St. New York

WAR BOND PURCHASE ADVISE COUPON

War Saving Staff
U. S. Treasury Department,
1270 Sixth Ave., New York, N. Y.

Sirs, this is to advise you that on (date) I (we) have purchased War Bonds, amounting to \$..... of maturity value as my (our) contribution towards buy-ing the PT Boats allotted to the Residents of Yugoslav origin in the State of New York.

Respectfully

Name

Address